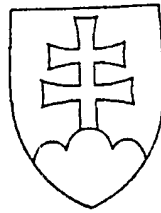

Slovenskej republiky

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Anny Petruľákovvej v právnej veci žalobcov: v 1. rade **B. S. P.**, **B.**, v 2. rade **L. S. J.**, **B.**, obaja zastúpení advokátom JUDr. E. V. AK V. P. X., **B.**, proti žalovanému: **JUDr. A. T. M.**, **P.** – správca konkurznej podstaty úpadcu **S. M.**, **X. B.**, IČO: **X.**, zastúpeného Advokátskou kanceláriou **K.**, s. r. o., **V.**, **X. B.** o **vylúčenie vecí z konkurznej podstaty**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. apríla 2008 č. k. 14 Cbi 15/04-171, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. apríla 2008 č. k.14 Cbi 15/04-171 **potvrdzuje**.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16. júna 2008 č. k. 14 Cbi 15/04-188 **zrušuje** a vec vracia na ďalšie konanie.

Žalobcom nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil povinnosť žalovanému vylúčiť zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu v konkurze vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. značkou 4 K 22/03 nehnuteľnosť – byt č. X. na piatom podlaží na K. ul. č. X. v B. v bytovom dome s. č. X., okres B., obec B. – mestská časť K., k. ú. K. spolu so spoluvlastníckym podielom

na spoločných častiach a zariadeniach domu 974/591115, zapísaných na liste vlastníctva č. X. k. ú. K. a zaplatiť náhradu trov konania 245 830,--Sk.

V rozhodnutí vo veci uviedol, že žalobcovia sa domáhali vylúčenia predmetnej nehnuteľnosti z konkurznej podstaty na základe výzvy súdu z 26. 04. 2004 v zmysle § 19 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní. Poukazovali na to, že vlastníctvo k predmetnému bytu nadobudli na základe zmluvy o prevode vlastníctva bytu a spoluvlastníckeho podielu k domu vo výške 9714/591115 zo dňa 22. 07. 2002. Na základe uvedenej zmluvy zaplatili 2 800 000,--Sk z titulu kúpnej ceny uvedenej nehnuteľnosti od spoločností P., spol. s r. o., Š., X., B., IČO: X. ktorá nadobudla vlastnícke právo ex lege právoplatnosťou kolaudačného rozhodnutia. Úpadcovi ku dňu vyhlásenia konkurzu neprislúchalo vlastnícke právo a preto nemôže byť byt zahrnutý do konkurznej podstaty úpadcu a predmetom speňazenia.

Žalovaný namietol platnosť zmluvy o postúpení práv a povinností z 27. 03. 2002 a zo dňa 04. 03. 2002, ktorou bol prevedený súbor nehnuteľností, do ktorého bola zahrnutá predmetná nehnuteľnosť, medzi úpadcom a spoločnosťou A., s. r. o., B. Táto spoločnosť ich následne previedla na iné subjekty. Absolútnu neplatnosť videl žalovaný v tom, že právny úkon svojím obsahom a účelom obchádza zákon a prieči sa dobrým mravom, keď S. ako dlžník dňa 18. 07. 2001 uzatvorilo zmluvu podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka medzi veriteľom I. P. a s., veriteľom II. M. a s. v znení dodatkov č. 1 a 2., ktorou sa S. zaviazalo, že od podpisu tejto zmluvy bude realizovať všetok svoj bezhotovostný platobný styk týkajúci sa polyfunkčného objektu výlučne cez bežný účet č. X. resp. č. X. úpadca poškodil veriteľov tým, že previedol súbor nehnuteľností na jedinou spoločnosť A., s. r. o. a za tento prevod nebolo nikdy zaplatené.

Súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku ďalej uviedol, že v konaní bolo preukázané nadobudnutie vlastníckeho práva žalobcov k nehnuteľnostiam – bytu č. X., s. č. X. nachádzajúceho sa v objekte s. č. na piatom nadzemnom podlaží spolu s podielom 9714/591115 na spoločných častiach a zariadeniach domu, zapísaných na liste vlastníctva č. X. katastrálne územie K., obce B.-mestská časť K., nachádzajúcich sa na parcele číslo X., zapísaných na liste vlastníctva č. X. katastrálne územie K., obce B. – mestská časť K. na základe zmluvy uzatvorenej dňa 22. 07. 2002 s pôvodným vlastníkom – spoločnosťou P., spol. s r. o. Š., X., B., IČO: X.. Vklad vlastníckeho práva bol katastrom nehnuteľností povolený dňa 14. 10. 2002 pod číslom V – X., a to na návrh podaný dňa 22. 07. 2002. Predmetná nehnuteľnosť nebola vo vlastníctve úpadcu ku dňu vyhlásenia konkurzu, ani ich nenadobudol úpadca počas konkurzu. Tieto boli od vkladu vlastníckeho práva vykonaného katastrom nehnuteľností ku dňu 14. 10. 2002 v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov. Do súpisu bol v rozpore so zákonom zaradený

i cudzí majetok – majetok tretích osôb s odôvodnením správcu, že mal pochybnosti o platnosti právneho úkonu, na základe ktorého žalobcovia ako vlastníci nadobudli majetok s poukazom na neplatnosť ďalších právnych úkonov, ktoré predchádzali právnomu úkonu samému. Nešlo teda o pochybnosti či vec inak vo vlastníctve úpadcu do podstaty patrí, ale o pochybnosti o platnosti nadobudnutia cudzieho majetku. Samotné zdôvodnenie neplatnosti – absolútnej neplatnosti sa však malo týkať len nenaplnenia nepomenovanej zmluvy uzatvorenej úpadcom so svojimi veriteľmi dňa 18. 07. 2001 v znení dodatkov, týkajúcej sa spôsobu splácania jeho záväzkov a spoločnosťou A., s. r. o. o prechode práv a povinností dňa 27. 03. 2002. Išlo o iné subjekty zmlúv ako boli subjekty uzatvorenej zmluvy o prevode vlastníctva bytu a spoluvlastníctva domu uzatvorenej žalobcami ako kupujúcimi a spoločnosťou P., spol. s. r. o. ako predávajúcim dňa 22. 07. 2002, na základe ktorej žalobcovia nadobudli vlastnícke právo k nehnuteľnostiam. Išlo o zmluvu uzatvorenú na iný predmet, s inými dôsledkami stanovenými v samotnej zmluve pre prípad porušenia záväzku z nej. Žalovaný konkrétne dôvody neplatnosti – konkrétny rozpor so zákonom resp. jeho obchádzanie i rozpor s dobrými mravmi neuviedol a odporovania právneho úkonu vykonaného úpadcom sa žalovaný nedomáhal. Súd nemohol akceptovať ani požiadavku žalovaného, preverovať formálne náležitosti všetkých právnych úkonov predchádzajúcich zmluve o prevode vlastníctva bytu a spoluvlastníctva domu uzatvorenej žalobcami, ktorej sa žalovaný domáhal, pretože preskúmavanie formálnoprávnych náležitostí zmlúv patrí do právomoci katastra nehnuteľností pred povolením vkladov v rámci katastrálneho konania a v tomto konaní bráni súdu nedostatok právomoci.

O náhrade trov konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že v konaní úspešným žalobcom priznal náhradu trov konania vo výške 245 830,--Sk.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, navrhol ho zmeniť a návrh žalobcov v celom rozsahu zamietnuť. Poukázal na to, že predmetná nehnuteľnosť bola prevádzaná z vlastníctva úpadcu na základe série neplatných právnych úkonov a preto táto nehnuteľnosť naďalej je vlastníctvom úpadcu a z tohto dôvodu v plnom rozsahu patrí do súpisu konkurznej podstaty úpadcu. Absolútna neplatnosť prevodov nehnuteľností z vlastníctva úpadcu na ďalších nadobúdateľov nehnuteľnosti nemohla spôsobiť platné nadobudnutie vlastníctva u žiadneho nadobúdateľa týchto nehnuteľností. Z dôvodu tejto absolútnej neplatnosti prevodov nehnuteľnosti z vlastníctva úpadcu žalobcovia vôbec nie sú vlastníckymi tejto nehnuteľnosti a vlastníkom nehnuteľnosti je úpadca a tým táto nehnuteľnosť patrí do súpisu konkurznej podstaty úpadcu. Ďalej uviedol, že personálne prepojené osoby výslovne simulovali odplatný prevod nehnuteľností, neprejavili svoju vôľu slobodne a vážne odplatne previesť práva k nehnuteľnosti z vlastníctva úpadcu na spoločnosť A., a ich vôľou a cieľom bolo výslovne

poškodiť úpadcu a jeho veriteľov, čo preukázal predloženými nákresemi personálneho prepojenia a následnosťou konaní – darovaní sporných nehnuteľností z S. na A. a z A. na ďalšie 4 spoločnosti. Taktiež poukázal na to, že podal žalobu na určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam a práve z tohto dôvodu žiadal prerušenie konania do vyriešenia vlastníckych práv. Namietal, že súd prvého stupňa nevyhodnotil trestné konanie vedené proti konateľovi spoločnosti A. v súvislosti s trestným činom podvodu. Súd nevyžiadal z katastra nehnuteľností zmluvy o prevodoch práv k nehnuteľnostiam z úpadcu na A., ako i zmluvy o následných prevodoch až po konečných vlastníkov a aby plnohodnotne a hodnoverne posúdil, vo vzájomnej súvislosti týchto listinných dôkazov, či tieto dôkazy potvrdzujú zistenia žalovaného o vlastníctve predmetnej veci. Súd prijal úplne nesprávny právny záver, že preskúmvanie formálnoprávnych náležitostí zmlúv patrí do výlučnej právomoci katastra nehnuteľností a preto sa súd uvedeným ani nezaoberal.

Žalobcovia sa k odvolaniu žalovaného písomne nevyjadrili.

Uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16. 06. 2008 č. k. 14 Cbi 15/04-188 súd prvého stupňa uložil povinnosť žalovanému zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 168 000,-Sk v lehote 15 dní na účet súdu.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie žalovaný, navrhol uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a konať bez vyrubenia súdneho poplatku. V odvolaní namietol, že navrhovateľom poplatkového úkonu je správca konkurznej podstaty, preto vôbec nie je možné v danom prípade vyrubovať súdny poplatok, čo vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. m) zákona č. 71/1992 Zb. v platnom znení. Zároveň vyrubenie súdneho poplatku podľa zákona č. 71/1992 Zb. pol. č. 2 písm. b/ sadzobníka súdnych poplatkov považuje odvolateľ za zmätočné, pretože vylučovacia žaloba nie je obchodnou vecou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 10 ods. 2 O. s. p. / preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 a po prejednaní bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. dospel k záveru, že odvolanie žalovaného vo veci samej nie je dôvodné a vo veci súdneho poplatku je dôvodné.

Podľa ust. § 19 ods.1, 2 zákona o konkurze a vyrovnaní č. 328/1991 Zb. v znení neskorších zmien, ak sú pochybnosti, či vec patrí do podstaty, zapíše sa do súpisu podstaty s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami alebo s poznámkou o iných dôvodoch, ktoré sponchybňujú zaradenie veci do súpisu. Súd uloží tomu, kto uplatňuje, že sa vec nemala do súpisu zaradiť, aby v lehote určenej súdom podal žalobu proti správcovi na súde, ktorý vyhlásil konkurz. V prípade, že žaloba nie je podaná včas, predpokladá sa, že vec je do súpisu zahrnutá oprávnene.

Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 24. 09. 2003 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka S. M. B. a žalovaný ako ustanovený správca konkurznej podstaty zahrnul do jej súpisu aj nehnuteľnosť (byt č. X. s príslušenstvom) nachádzajúca sa v objekte s. č. X. na piatom nadzemnom podlaží spolu s podielom 9714/591115 na spoločných častiach a zariadeniach domu, zapísaných na liste vlastníctva č. X. katastrálne územie K., obce B.-mestská časť K., nachádzajúca sa na parcele číslo X., zapísaná na liste vlastníctva č. X. katastrálne územie K., obce B. – mestská časť K.. Žalovaný ako správca konkurznej podstaty zaradil dňa 17. 02. 2004 byt č. X. spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a zariadeniach domu v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov do súpisu konkurznej podstaty úpadcu. Na výzvu súdu z 26. 02. 2004 žalobcovia podali žalobu o vylúčenie veci z konkurznej podstaty úpadcu na súde v lehote stanovenej vo výzve včas. Súd prvého stupňa správne zistil, že ku dňu vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu nebol predmetný byt a príslušenstvo vo vlastníctve úpadcu ako to vyplýva z obsahu listu vlastníctva č. X. k. ú. K. obce B. – m.č. K.. Správca konkurznej podstaty po ustanovení za správcu vychádza pri súpise nehnuteľného majetku úpadcu z výpisu z katastra nehnuteľností, ktoré zápisy v katastri nehnuteľností sú pre každého záväzné, pokiaľ sa nepreukáže inak. V danej veci žalovaný v konaní nepreukázal neplatnosť zmluvy o prevode práv k predmetnej nehnuteľnosti uzavretej medzi žalobcami ako kupujúcimi a spoločnosťou P., s. r. o. ako predávajúcim zo dňa 22. 07. 2007 a neplatnosť samotného zápisu vkladu vlastníckych práv vyplývajúcich z tejto zmluvy do katastra nehnuteľností. Zmluva o prevode vlastníctva predmetného bytu spĺňa všetky náležitosti ustanovené zákonom na tento typ zmluvy a jej vážnosť a platnosť žiadna zo strán zmluvy nenapadla. Na základe riadne uzavretej zmluvy o prevode vlastníctva nehnuteľnosti kataster správne vykonal zápis o zmene vlastníckych práv k predmetnej nehnuteľnosti ku dňu 14. 10. 2002. Žalovaný v konaní napadol neplatnosť zmluvy o postúpení práv a povinností uzavretej medzi úpadcom a spoločnosťou A., s. r. o. zo dňa 27. 03. 2002 a zo dňa 03. 04. 2002, ktorých predmetom bolo postúpenie časti práva povinností z úpadcu na stavebníka 70 (spoločnosť A., s. r. o.) , ktoré stavebníkovi vyplývajú zo zmluvy o výstavbe a následne na spoločnosť P., s. r. o., B. Žalobcovia neboli účastníkmi týchto zmlúv ani zmluvy zo dňa 18. 07. 2001 uzavretej medzi P., a. s., M. a. s., B. a úpadcom o vysporiadaní finančných záväzkov. Uvedené zmluvy žalobcov nezaväzujú a žalovaný nepreukázal, že tieto zmluvy boli žalobcom v čase prevodu predmetnej nehnuteľnosti známe a konanie žalobcov smerujúce k nadobudnutiu nehnuteľnosti v rozpore so zákonom alebo dobrými mravmi. Napadnuté zmluvy neboli predmetom skúmania ich platnosti v inom konaní a ako predbežná otázka v tomto konaní nebola riešená pre nezhodnosť predmetu upraveného zmluvami, účastníkov zmlúv k predmetu prejednávaneho sporu.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 219 O. s. p. ako vecne správny potvrdil vo veci samej.

Súd prvého stupňa uložil povinnosť žalovanému zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 168 000,--Sk podľa položky č. 2 písm. b/ sadzobníka súdnych poplatkov. Podľa zákona o súdnych poplatkoch účinnému ku dňu podania odvolania a príslušného sadzobníka súdnych poplatkov k tomuto zákonu sa za odvolanie podľa položky 2 písm. b) Sadzobníka ukladala poplatková povinnosť 10 000,--Sk. Súd prvého stupňa preto nesprávne rozhodol o poplatkovej povinnosti za podané odvolanie podľa zákona účinného v čase vzniku poplatkovej povinnosti. Zo spoločných poznámok k položkám 1 a 2 nevyplýva osobitné určenie ceny predmetu konania pri návrhu na vylúčenie veci, preto je potrebné vychádzať zo spoločnej poznámky č. 1. Súd prvého stupňa taktiež nesprávne určil, že ide o návrh na začatie konania v obchodných veciach podľa položky 2, keď správne mal pri určení súdneho poplatku postupovať podľa položky 1 písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov účinného v čase vzniku poplatkovej povinnosti. Odvolací súd skúmal aj vecné oslobodenie podaného odvolania žalovaného od platenia súdnych poplatkov a dospel k záveru, že vecné oslobodenie podania odvolania žalovaného od platenia súdnych poplatkov sa vzťahuje síce na konanie o vylúčení majetku zo súpisu podstaty podľa osobitného predpisu, ktorú podmienku zákona konanie spĺňa ale žalovaný nespĺňa ďalšiu časť podmienky vecného oslobodenia a to, že vecné oslobodenie sa týka len navrhovateľa v konaní, ktorým sú žalobcovia a netýka sa odporcu. V danom prípade nie je možné ani osobné oslobodenie, podľa § 4 ods. 2 písm. m) zákona o súdnych poplatkoch účinného v čase podania odvolania, nakoľko toto oslobodenie sa priznáva v zmysle zákona správcovi podľa osobitného predpisu a týmto predpisom je zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a v danej veci sa postupuje podľa zákona č. 328/1991 Zb. v znení neskorších zmien. Pre nesplnenie podmienky vecného a osobného oslobodenia návrhu od platenia súdnych poplatkov toto právo nemohlo byť v rozpore s ustanovením § 4 ods. 2 písm. m) a n) zákona o súdnych poplatkoch žalovanému priznané.

Odvolací súd z uvedených dôvodov uznesenie súdu prvého stupňa o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, v ktorom konaní súd prvého stupňa znovu rozhodne o súdnom poplatku za odvolanie s prihliadnutím na záver odvolacieho súdu.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 2 a § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že v konaní úspešným žalobcom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko náhradu týchto trov nežiadali priznať a trovy odvolacieho konania im ani nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 22. apríla 2009

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M. N.